

Det kongelige Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartement

PM 2012-10

Forholdsregler ved eventuell arbeidsnedleggelse

Dato: 07.05.2012

Til: Statsforvaltningen og Riksrevisjonen

Gjelder: Statens personalhåndbok pkt. [8.43](#) og [11.10](#)

Dette PM erstatter PM [2010-04](#).

Arbeidsnedleggelse i det statlige tariffområdet er regulert i tjenestetvistloven og kapittel 13 i hovedavtalen. I tillegg har Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) utarbeidet et veiledningshefte om arbeidskonflikter i staten (P-0805). På grunn av ny [arbeidstvistlov](#) av 27. januar 2012 har vi oppdatert heftet i 2012. En [revidert utgave](#) av heftet finnes tilgjengelig på FADs hjemmeside, under «Hurtigvalg», [lønnsoppgjøret i staten 2012](#).

Den 26. april 2012 krevde hovedsammenslutningene at forhandlingene om revisjon av Hovedtariffavtalen i staten 1. mai 2012 – 30. april 2014 skulle avsluttes med øyeblikkelig virkning. Riksmekleren ble underrettet om bruddet i forhandlingene.

Meglingsfristen utløper 23. mai kl 24.00 og plassfratredelse (streik) kan tidligst iverksettes fra 24. mai 2012 kl.00.00. FAD vil informere på epost og sms dersom det blir streik.

1. Organisasjonenes varslingsplikt

Hovedsammenslutningene skal varsle FAD om hvilke virksomheter som er omfattet av plassoppsigelsene og det omtrentlige antall arbeidstakere som vil kunne bli tatt ut i streik. Organisasjonene skal varsle FAD senest 14 dager før plassfratredelse (streik) tidligst kan finne sted, dvs **senest 9. mai 2012 kl. 24.00**. Når FAD mottar varsel om plassfratredelse, vil vi fortløpende sende dette pr. epost til de aktuelle fagdepartementene, som har ansvaret for å sende det videre til de virksomhetene som er omfattet.

2. Forberedelser og prosess før navnelistene kommer

Regelverk: Virksomhetens øverste leder, samt øverste leder av personalfunksjonen, skal ikke tas ut i streik. For øvrig skal det etter HA [§ 44](#) nr. 2 forhandles om «..hvilke andre tjenestemenn..» som skal unntas. Disse forhandlingene føres mellom FAD og hovedsammenslutningene. Arbeidsgiver skal, etter å ha mottatt varslet om plassfratredelse for virksomheten, ta kontakt med de berørte tillitsvalgte. Partene i

virksomheten skal søke å finne frem til en felles forståelse av hvilke stillinger og/eller funksjoner som bør unntas fra streik.

De kategorier stillinger/funksjoner som det skal forhandles om, vil være den øverste leder av driftsenheten og annen nødvendig dekning av ledelses- og personalfunksjonen. Når kritiske ledelses- og personalfunksjoner skal velges ut, må det bl.a. legges vekt på om stillingen innebærer å være arbeidsgivers representant under drøftinger og forhandlinger med de tillitsvalgte i virksomheten. Det kan også søkes om unntak for arbeidstakere som må være til stede for å avverge fare for liv og helse mv. Organisasjonene skal ikke føre opp på navnelistene embetsmenn, militære tjenestemenn eller arbeidstakere som er sykemeldt.

Søknader om unntak: Disse sendes FAD v/Arbeidsgiverpolitisk avdeling, med kopi til de aktuelle fagdepartementene, **innen 14. mai 2012 kl.12:00**. Det er utarbeidet et [standardskjema](#), som vi anmoder om blir benyttet. Det kan føres opp flere navn/funksjoner på samme skjema.

Søknader om unntak må være strengt nødvendige og vel begrunnet, jf. HA [§ 44](#) nr. 2. I søknadene skal det gis en beskrivelse av hvilke skader og tap m.v. som vil kunne oppstå dersom det ikke gis unntak. Se mer om dette under punkt 2.5 i heftet om arbeidskonflikter i staten.

3. Navnelister

Navnelistene over hvilke arbeidstakere som i første omgang tas ut i streik, skal være mottatt i FAD v/Arbeidsgiverpolitisk avdeling **i løpet av fredag 18. mai**. Bare de arbeidstakerne som står på navnelistene, kan tas ut i streik, jf. HA [§ 43](#) nr. 2.

Navnelistene vil, etter at FAD har mottatt dem, bli sendt på epost, via virksomhetenes fagdepartementer. Det vil bli sendt en endelig epost og en SMS fra FAD til kontaktpersonene i departementene når alle listene er sendt ut.

Dersom det skjer en utvidelse av en eventuell arbeidskonflikt, vil det komme nye navnelister med en ny frist på fire dager.

Konsekvensvurderinger: Arbeidsgiver skal vurdere hvilke konsekvenser en streik vil kunne ha og skal informere FAD i eget brev med kopi til fagdepartementet, hvor det fremgår av overskriften at det er en konsekvensvurdering.

4. Etter at navnelistene er mottatt eller streik er iverksatt – dispensasjonssøknader

Regelverk: Etter at navnelistene er mottatt eller en eventuell streik er iverksatt, vil det ofte bli aktuelt å søke om dispensasjon fra streiken for navngitte arbeidstakere. Dispensasjon søkes når dette er nødvendig for å avverge fare for liv og helse eller for å hindre at eiendom, materiell og utstyr mv. blir ødelagt eller går tapt, jf. HA [§ 44](#) nr. 2 tredje punktum.

Prosess: Dispensasjonssøknader sendes FAD på epost til streikeberedskap@fad.dep.no, med kopi til fagdepartementet. FAD vil ikke fremme søknader om dispensasjon for navngitte personer, med mindre søknadene er strengt nødvendige og vel begrunnet. Det er ingen frist for å sende dispensasjonssøknader.

5. Konsekvenser for arbeidstakere, tillitsvalgte/verneombud og medlemmer i innstillings- og tilsettingsråd

Når det gjelder arbeidstakere som tas ut i streik og som på det tidspunktet er på tjenestereise, kurs, ferie eller er syke, viser vi til heftet «[Arbeidskonflikter i staten](#)» pkt. 3.1, se side 27 følgende.

Arbeidstakere skal trekkes i lønn for de dagene de har vært i streik, og vi ber om at virksomhetene gjør de nødvendige forberedelser til dette.

Vi viser til heftet om arbeidskonflikter pkt. 3.4 s.37; «Streikevakter, streikekomitéer, tillitsvalgte og lignende»:

Er en hovedsammenslutning i streik, regnes alle tilsluttede organisasjoner å være tatt ut i streik i forhold til reglene om medbestemmelse. Dette betyr at tillitsvalgte i alle tilsluttede organisasjoner ikke skal delta i møter med arbeidsgiver så lenge streiken i deres hovedsammenslutning pågår.

Tillitsvalgte i organisasjoner som ikke er i streik, skal ivareta sine oppgaver etter Hovedavtalen, men arbeidsgiver bør vise varsomhet med å beramme ordinære møter etter Hovedavtalen og virksomhetens tilpasningsavtale så lenge det er konflikt i staten. Det må således derfor bare unntaksvis gjennomføres møter med de organisasjonene som ikke er i streik, enten det gjelder informasjon, drøfting eller forhandlinger.

Ansattes representanter som ikke selv er i streik, skal også delta i møter i innstillings- og tilsettingsråd, samt i virksomhetens arbeidsmiljøutvalg, og skal ivareta sine oppgaver som verneombud.

6. Ansvar under en arbeidskonflikt

Partene i enhver arbeidskonflikt er ansvarlige for at konflikten ikke går ut over tredjepersons liv eller helse. Dette ansvaret innebærer bl.a. at arbeidsgiver må søke om unntak / og dispensasjoner fra streiken i de tilfellene der dette er helt nødvendig for å sikre at tredjepersons liv eller helse ikke settes i fare. Slike søknader må sendes umiddelbart når man blir klar over faren.

Direktøren for Statens helsetilsyn er ansvarlig for å overvåke konflikter i arbeidslivet og vurdere hvilken innvirkning en streik har på befolkningens liv og helse. Denne overvåkingen erstatter imidlertid ikke partenes forpliktelser til å sørge for at konflikten ikke setter tredjepersons liv eller helse i fare.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) vil, ved en eventuell konflikt, innhente løpende vurderinger fra direktøren for Statens helsetilsyn om streiken kan tenkes å ha innvirkning på liv og helse. Helse- og omsorgsministeren må, på bakgrunn av rådene fra

Statens helsetilsyn, ta stilling til om konflikten medfører fare for liv og helse, og i så fall vurdere å be Arbeidsministeren om å legge fram forslag til lov om tvungen lønnsnemnd.

Praktiske rutiner ved en eventuell konflikt i staten – FAD vil informere HOD ved kopi av alle plassoppsigelsene som hovedsammenslutningene gir FAD. FAD vil også holde HOD løpende orientert om eventuelle utvidelser av konflikten.

Fagdepartementene skal i tillegg rapportere til HOD om hvordan en konflikt kan tenkes å ha innvirkning på befolkningens liv og helse.

Den enkelte arbeidsgiver skal sende konsekvensvurderinger vedrørende liv og helse til Statens helsetilsyn i vedkommende fylke, med kopi til vedkommende fagdepartement. Øvrige konsekvensvurderinger skal sendes FAD og merkes konsekvensvurderinger.

Konsekvensvurderingene er ment for Statens helsetilsyn, HOD, FAD og Justisdepartementet, og skal derfor holdes atskilt fra dispensasjonssøknadene, som er ment for FAD og organisasjonene.

* * * * *

Informasjon om forberedelsene til en eventuell streik legges fortløpende ut på FADs hjemmeside, [lønnsoppgjøret i staten 2012](#). Se også [Hovedavtalen](#) i staten og [protokoller](#) datert 4. mai 2012.

[Standardskjema](#) skal benyttes av arbeidsgiver ved søknad om unntak og skal sendes til streikeberedskap@fad.dep.no.

Beredskapstelefon utenom arbeidstid er: 934 95 287

Etter fullmakt

Merethe Foss Liverud
statens personaldirektør

Per Kristian Knutsen
ass. personaldirektør

Saksbehandlere:

Reidun Slåen, tlf 22244823

Didrik Tårnesvik, tlf. 22244817

Jørn-Flemming Nordvik, tlf 22244962

Lidia Logacheva, tlf 22244191